

de minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota EK-brief reactie vervolgvragen jaarverslag
Rechtspraak 2021

Datum
20 maart 2023

Ons kenmerk
4554170

1. Aanleiding

Naar aanleiding van de aanbieding van het Jaarverslag 2021 van de Raad voor de rechtspraak (hierna: de Raad) op 25 mei 2022 heeft de Vaste Kamercommissie Justitie en Veiligheid van de Tweede Kamer bij Regeling van Werkzaamheden van 17 mei 2022 gevraagd om een reactie te geven op het jaarverslag, meer specifiek de gesignaleerde buikpijndossiers, gerappelleerd op 29 september 2022. Op 31 oktober 2022 zijn deze vragen per brief beantwoord (kenmerk: 4268097). Naar aanleiding van deze brief stelt de Vaste Kamercommissie van Justitie en Veiligheid van de Eerste Kamer vervolgvragen. Meer specifiek constateren leden van de fracties GroenLinks, D66 en de PvdA een zekere verlegenheid van het kabinet over de uitgebreidheid en inhoudelijkheid van de reactie op concrete onderwerpen en vragen deze leden of u bereid bent om in overleg te treden met de Raad over de verdere ontwikkeling van de dialoog voor de komende jaren ten aanzien van onvoorziene knelpunten in de uitwerking van wetten in de praktijk. Daarnaast vragen bovengenoemde leden naar de stand van zaken van achterstanden in misdrijfzaken; welke structurele maatregelen worden genomen om de tijdigheid van de rechtspraak te verzekeren; hoe de doorlooptijden in de rechtspraak worden teruggedrongen; en of de Raad voornemens is de opleidingsduur van rechters te verkorten.

Omdat deze brief onder meer een reactie op een vervolgvraag betreft naar aanleiding van bovengenoemde brief van 31 oktober jl. die aan de Tweede Kamer is gericht en naar beide Kamers is verzonden, wordt deze reactie tevens in afschrift naar de Tweede Kamer gestuurd.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met het versturen van de brief aan de EK en in afschrift aan de TK met een reactie op bovengenoemde vragen.

3. Kernpunten

In de brief wordt een reactie gegeven op bovenstaande vragen. In het bijzonder wordt ingegaan op de vraag over de duurzame dialoog met de Raad over onvoorziene knelpunten in de uitwerking van wetten in de praktijk en buikpijndossiers. In overleg met de Raad is overeengekomen om, waar dat nodig is of gewenst, naast een structurele terugkoppeling van de Raad in het jaarverslag, een uitgebreider toelichting te geven aan de knelpunten. Het

ministerie van JenV zal hierin, indien gewenst, een coördinerende rol vervullen en, waar nodig, zorgen voor interdepartementale doorgeleiding. Tevens wordt in de brief onderstreept dat de staatscommissie rechtsstaat zich zal gaan buigen over de vraag hoe de informatie-uitwisseling tussen de (drie) staatsmachten kan worden verbeterd. De andere vragen zijn beantwoord in afstemming met de Raad.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
20 maart 2023

Ons kenmerk
4554170

4. Toelichting

4.1 Politieke context

Dit voorjaar wordt het jaarverslag 2022 van de Raad gepubliceerd, waarin naar verwachting wederom zal worden ingegaan op knelpunten in de uitvoering van wetgeving.

4.2 Krachtenveld

De Raad is nauw aangesloten geweest bij de reactie op de vragen en er vindt doorlopend constructief overleg plaats met de Raad. Binnen het kabinet vindt tevens interdepartementaal overleg plaats over de beste invulling van de dialoog met de Raad voor de rechtspraak.

4.3 Ontwikkelingen hiervoor

Naar aanleiding van de kinderopvangtoeslagenaffaire en het rapport van de Venetië-commissie d.d. 18 oktober 2021 ([Opinion on the Legal Protection of Citizens](#)), is de Raad zich actiever gaan opstellen daar waar de Raad van mening is dat processen vastlopen en onrechtvaardigheid het rechtssysteem binnendringt.¹ De Raad heeft dit voor het eerst publiekelijk gedaan met het Jaarverslag 2021, waarbij op basis van signalen van rechters en medewerkers knelpunten in de wetgeving en buikpijndossiers zijn gedeeld. De Raad zal dit jaarlijks blijven doen in zijn jaarverslagen.

Op 31 oktober 2022 heeft u een reactie gegeven op het verzoek van de Vaste Kamercommissie Justitie en Veiligheid van de Tweede Kamer om te reageren op de gesignaleerde buikpijndossiers in het jaarverslag van de Raad van 2021. Hierbij werd verwezen naar de brief van het kabinet van 11 juli 2022 naar aanleiding van de motie Ploumen/Jetten (TK) over de inventarisatie van hardvochtigheden in de regelgeving. Ook werd gerefereerd aan de motie Talsma (EK), waarin het kabinet wordt verzocht om signalen van instituties als de Hoge Raad, de Raad van State, de Nationale Ombudsman, de Raad voor de rechtspraak, het Openbaar Ministerie en de advocatuur over knelpunten in wetgeving en over zorgen over de effecten van wetgeving in de praktijk jaarlijks te bundelen en - voorzien van een kabinetsreactie - toe te sturen aan beide Kamers der Staten-Generaal. Op specifieke onderdelen bent u in uw reactie separaat ingegaan, waar van toepassing met verwijzing naar andere communicatie met de Tweede Kamer.

In bovengenoemde brief van 31 oktober jl. zijn per abuis drie buikpijndossiers onbesproken gebleven. Deze zijn alsnog besproken in het antwoord op de vragen van de leden Omtzigt en Leijten aan de Tweede Kamer d.d. 9 januari 2023.²

¹ Zie Jaarverslag Rechtspraak 2021, p. 4.

² Zie ook: [Antwoord op vragen van de leden Omtzigt en Leijten over de rechtsstaat en beloofde verbeteringen na het toeslagenschandaal | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#).

4.4 Afstemming

De brief is intern afgestemd met alle sectoren van DWJZ, DGSB-DSenS, DGRR-DRB, DGRR-DRC; interdepartementaal afgestemd met BZK, OCW en IenW vanuit hun betrokkenheid bij de brief d.d. 31 oktober 2022 over de buikpijndossiers; en tot slot met de Raad voor de rechtspraak.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
20 maart 2023

Ons kenmerk
4554170